

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 8 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Arad hazafias katolikushoz.

Arad, február 20.

Hazánk története nem egy példáját jegyezte föl annak, hogy miként avatkozott a római pápa hazánk belügyeibe, s miként igyekezett időnként országunk függetlensége- és belbékéjének rovására hatalmi érdekeit nálunk is érvényesíteni. De történetünknek éppen azon lapjai, melyeken ezen esetek följegyezve vannak, tanuskodnak legfényesebben a magyar nép és magyar fejedelmek felvilágosodottsága és önállósága mellett, mert a pápának soha sem sikerült a magyar hazát hatalma alá hódítani.

Arra azonban, hogy a mostanihoz hasonló kíméletlenség- és a magyarság iránti ellenségesérzülettel, hasonló leplezetlenség mellett dokumentált önzéssel fordult volna a pápai szék Magyarországra ellen, nincs példa a magyar történelemben.

Három féle halálos bűnben találtatott Magyarország a vatikáni bírói szék előtt bűnösnek, melyek mindenike magában elegendőnek ítéltetik arra, hogy e nép és ez ország a népek és országok sorából töröltessék, már a mennyire Rómának kopott villámai engedik.

Első és legnagyobb bűne a magyarságnak Róma előtt az, hogy konzervatív, hogy a nemzetközi béke és statusquonak fentartására irányuló politikának az ő magatartása képezi a kiinduló pontját és egyszersmind sarkkövét. A míg a magyar nemzet befolyása érvényesül, addig nincs kilátás rá, hogy egy európai konkláviából Szt. Péter patrimoniuma főnix-ként keljen ki hamvaiból. A míg Magyaror-

szágon a magyar nemzet fenhatósága alatt társadalmi rend és béke uralkodik, addig nincs kilátás rá, hogy a Rómából is hintett és szentelt vízzel is locsolgatott nemzetközi szocializmusnak konkolya anyyira felferje a modern társadalom kultúráját, hogy a „beati possidentes”-ek a pápához forduljanak mentseért, s mint előde másfél ezer év előtt, úgy most ő mentse meg a világ-békét saját korlátlan hatalmának és világuralmának deklarálásával.

Második nagy bűne a magyar nemzetnek azon alkotmányos szabadság, melynek alapján a nemzet az ő királyának nemcsak fejedelmi de *apostoli jogait* is megosztja. Azon kiváltságos jog, melyet a magyar király főpapok kinevezése és egyházi javadalmak adományozása körül bír, ne legyen egy különböző vallású tagokból álló törvényhozás, egy esetleg nem katolikus miniszter által ellenőrizve és gyakorolva. Ne hozzon a magyar katolikus egyház- és papságra nézve kötelező törvényeket oly testület, melyben Kalvin vagy Luther követői viszik a szót, és ne legyenek kötelezők azok a törvények a katolikus papságra, ha már luszturumok óta végre is vannak hajtvva. Maradjanak inkább betöltetlenül a főpapi székek, s vitessék a perpatvar bár a tűzhelyig, s a kereszt-kutig, s ha mindjárt áldozatul esik is a társadalmi béke.

Harmadik halálos bűne a mi nemzetünknek Róma szemében az, hogy „magyar”. Sok mindenféle tudatlanság uralkodik az idegenségben Magyarország felett és sok mindenféle ellensége van a magyarnak, de olyan vastag tudatlanság és

olyan ellenséges érzület a magyar ügyek és a magyar nemzet iránt sehol sincs, mint az olasz papság körében, kik közül egy fejjel kimagaslik a vatikáni ügyek vezetője Rampolla bíboros, ki a szegény hazánkat fenekestül felforgató izgalmaknak bátran indító és szervező középpontjául tekinthető. Mindenütt, hol hazánk határain kívül magyar gyarmatok, magyar kath. hitközségek léteznek, olasz papok, misszionariusok végzik a magyartalanítás gyászos munkáját; papok, kik nem tudnak egy szót híveik anyanyelvén. A magyar nemzetnek a magyar államjogi rendnek halálos ellensége Stossmayer püspök, becézett kedvence a római kuriának; az ő besugásai irányadók a magyar ügyekre nézve Rómában, hol a magyar népet, a magyar nemzeti eszmét a szláv és görög propagandával elérni remélt utópikus céloknak akadályául tekintik.

Magyarország a béke, Róma a háború, Magyarország a történelmi jogokon alapuló alkotmányos rend megtestesülése, Róma a muszka despotizmus és francia republikanizmusra támaszkodó forradalom utörője. Ime az ellentétek, melyek miatt Róma hadat üzent mindennek, a mi magyar, a melyek miatt a modern jogállamok attribútumainak az állami szuverenitás és a vallásszabadság feltételeit képező intézményeknek nálunk megvalósíthatniok nem szabad, holott ugyanazok egyéb katolikus országokban rég megvannak honosodva s ott a katolikus vallással, a katolikus dogmákkal megférhetőül találtatnak.

Nálunk azonban áthidalhatatlan ellentétbe helyezkedett Róma a nép akaratá-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Judit.

A szeme kék, fényes és édesen kacagó. Egyenes kis orra kaczerán ül apróra hasított két ajka fölött. A haja szőke, lágy, selymes, egy-egy picziny fűrt rózsás fülére csapva.

Gyönyörű teremtes Judit. Ti nem ismeritek, még nem is láttátok, csak én ismerem, meg még valaki. Ha ismernétek! Milyen édes, milyen aranyos mikor nevet, mikor megszólal, vagy ha haragszik, és összeszorítja tornász kis ujjait, mikor egy babnál nem nagyobb a köröm, és sir. Sir mérgében.

Persze, hogy nem ismeritek. Hisz ha ismernétek, bizonyosan éppen úgy szeretnétek, ti is, mint én, meg ő, — az a másik, aki még ismeri. S ha szeretnétek, én féltékeny volnék, pedig nem a feleségem, nem is szeretöm.

Ki hát Judit?

Asszonyt gondoltok, özvegyet vagy férjest? Talán menyecskét, vagy leányt, kiről érdekes történeteket lehet elmesélni?

No lám, az „érdekes”, a pikáns történeteket szeretnétek felfedezni, s im most is arra gondoltok. Pedig Judit... nos mit habozzam tovább, bevallom, hogy csak egy is baba. Hajszálra olyan mint ahogy leírtam.

Szobájában a lámpa vörös ernyőjén át meleg, misztikus fényt vet, mely árnyék maga, de árnyat nem vet. A szoba magas falán az egyhangu bágyadt fénybe egy-egy lángnyelvet ölt a nyitott kemenczébe lobogó tölgy-hasáb, amiket bölcsőjéből bölcs filozófiával néz a kis Judit.

Mikor egy-egy láng magas fényt vett a falra, mintha az eget látná megnyúlni, gögicselő szóval föl kacag, és utána kap kis kezével. Az aczérlugókon álló bölcsőköcs megmozdul, s neki igen tetszik az a mulatság. Pompásan érzi magát.

Hanem érezteti is. Milyen pompás egy köcsi. A nagymamától kapta, attól a szép sima arcú öreg asszonytól, aki réges-régen nekem is bölcsőt vett. Az ugyan még csak két széles otromba talpon járt, ingott jobbra-balra és göcsös csunya vesszőből volt fonva, ez pedig ércsküllőjű kerekéken, finom aczérlugókon nyugszik, aranyos a fája, selyem a függönye.

Az jó volt nekem, de már a kis Juditnak aranyos bölcső kell.

— Igen is cizfra, igen fényes ez a gyerekek köcsi, mondja az édes anyja, amint fölbe hajlunk.

— De hogy cizfra, — hogyan mondasz olyat. A nagymama vette, — ő pedig tudja milyen kell.

— No, meglásd, hogy egészen elkényeztetjük. És én nem akarom. Meztláb fog járni két éves koráig.

— Tudom aranyom. Már láttam azt a két pár kis kötött cipőt, amit a buba — nem fog viselni.

— Nem is fogja. Azt a néni hozta, hát csak el kellett fogadni. Hanem azért nem lesz elkényeztetve. Tanuljon meg a kisasszony tűrni, nélkülözni. Hiszen már mikor az iskolába fog menni...

— No, ugy hat év múlva.

— Ugy hat év múlva már nagy szüksége lesz erre. Aztán visszuk korcsolyázni, idehaza segít nekem, megtanítom főzni.

— És a felsőbb konyha vegytan, geometria, matematika, astronomia, meg a többi.

— No ne bolondozz. Vele nem lehet komolyan beszélni. A kisasszony megtanul mindent amire szüksége van, mert nincs utálatosabb az olyan babuknál, akik önerejükön mozdulni sem tudnak.

Az én ideálom Tolstoj, a maga Jasnaia Polnájaival. Olyannak szeretném a kis lányomat, mint a Tolstoj gyermekeit képzelem. Erősek, edzetek, s így képesek arra, hogy önmagukat tanítsák meg az engedelmisségre és benső énjükből fakad az ismeretek után vágy.

val és a törvényhozás jogaival; kiadta a jelszót a késig menő harcra. Mint a legfanatikusabb vallás háborúban, asszonyokat és gyermekeket bujtoznak fel és toboroznak táborukba a családfők tudta és engedelmével. Nem elég szent a templom, a szószék, hogy az áldatlan harc színterévé ne tétessék, nem elég szent a hívő vallási érzelme, hogy a politikai gyűlölködések mértékével megne mérgeztessék.

A béke a szelid erkölcsök ápolására hivatott papság megfutta a harci riadót, és követőivel táborba szállott a Rákoson, hogy a hol azelőtt az ösök a haza védelme fölött tanácskoztak, ők vétőtmondjanak Róma nevében a magyar szabadság a magyar állami függetlenség ellen.

Am tegyék, lelkük rajta, de egyet nem lett volna szabad tenniük: nem lett volna szabad ezt a vétőt a magyar katolikusság nevében hangoztatniok. A magyar katolikus hívők világi statusa távol áll ezen harctól, helyteleníti azt, és a szakadás miatt, melyet a hazai kath. papság egy része Rampolla politikájának kedvéért a magyar egyház hívei között okozott, Isten és emberek előtt a hazája és hivatásáról megfélemedezett papságot teszi felelőssé.

Ne mondja a papság ultramontán tábor, hogy a reformok nem férhetnek össze a kath. dogmákkal. Ha megférnek Franciaországban, Olaszországban, Belgiumban és Németországban, akkor megférnek Magyarországon is, mert itt sincsenek más dogmák mint amott. Ne mondja az ultramontán papság, hogy a tervezett reformok sértik a kath. egyház érdekeit; szálljon magába és ne hazudjék. Egyedül a kath. egyház az, mely a célzott reformokkal nyer, és pedig rendkívüli előnyöket nyer. A tervezett házassági jog kimondja és keresztül viszi a felbonthatatlanság elvét, és így a többi felekezetektől eltérőleg, a kath. házassági törvényekhez simul; megszünteti a válási okból szokássá vált kitéréseket; a különböző felekezetek egybevegyítése által rendkívüli tág tért nyit a katolikus propagandának, a gyermekek vallását szabályozó törvény megszüntetése által meg épen egy oly sérelmet orvosol, mely az egész áldatlan harcnak első és fő oka volt. Végül az egyházpolitikai törvényjavaslatok keresztül vitele esetében mintegy ellenértékül a kath. autonómia létesítése által oly el-

lenértéket nyerne a kath. egyház, mely javadalmait, jogait örök időkre biztosítaná.

Es ha az ultramontán papságnak a követőinek sikerülne a reformokat megbuktatniok, mind ez előnyöktől elesné a magyar kath. egyház is, helyettök beláthatatlan végű felekezeti villongások és nemzetiségi és társadalmi küzdelmek dúlnának a hazát, s a forradalmivá élesedett magyar nemzeti közérzet a megtorlás módzatait készítené elő, melyekből a papi javak szekvesztrációja sem volna kizárva.

Nem, a magyar katolikusság nem engedheti meg, hogy azonosíttassék a reakció és ultramontanizmus szolgálatába szegődött ama forradalmi párttal, mely a hazán kívüli hatalmi érdekek miatt kész feláldozni a nagy kath. egyház érdekeit, kész feláldozni a közbékét, a magyar haza függetlenségét.

Nevezze magát az ultramontán tábor a minnek akarja, de ne gerálja magát a magyar katolikusság képviselője gyanánt; folytassa magyarellenes, hazaellelensötét üzelmeit annak a nevében, a kinek nevében akarja, de ne tegye ezt a hazafias, felvilágosodott, az egyháza valódi érdekeit valóban szíven viselő magyar katolikusság nevében.

A márczius 4-én Budapesten végbenemendő nagy hazafias tüntetés fog alkalmul szolgálni a magyar világi katolikusságnak, hogy desavualja papságának hazafiatlan római politikáját és forradalmi üzelmeit. A ki teheti, meg fog ott lenni, s épen a katolikus valláson levő magyar polgárságnak kötelessége első sorban, hogy megjelenésével is emelje a tüntetés jelentőségét és súlyát. Hadd tudja meg a világ, hogy ha a magyar kath. egyház papságának és kath. főurainak egy része tüntetett Róma mellett a haza függetlensége, a lelkiismeret szabadsága ellen, a magyar katolikusok nagy többsége tüntet a — magyar haza és a szabadság mellett; mutassa meg a magyar katolikusság, hogy a mit az ultramontánok a sötétség szellemének római csementtel építettek; azt ők a hazafias lelkesedés fegyverével teszik semmivé.

Egy katolikus.

BELFÖLD.

A házassági vita.

A képviselőház tegnapi ülésén többen jegyezték fel magukat a házassági vita szónokaiul. A szóásra jelentkezett képviselők névsora a jelentkezés rendje szerint a következő:

A törvényjavaslat mellett: Wlassics Gyula, Justh Gyula, Babó Emil, Molnár Béla, Pulszky Ágost, Horváth Gyula, Hoitay Pál, Helfy Ignác, Szmalovszky Valér, Kovács József, Vison-tai Soma, Dániel Ernő, Beksics Gusztáv, Vietorisz Miklós, Szász Károly, Krajtsik Ferencz, Mikó Árpád, Kapotsffy Jenő.

A törvényjavaslat ellen: Apponyi Albert gróf, Bánó József, Sággy Gyula, Ugron Gábor, Szacsavay Sándor, Szapáry Gyula gróf, Hortoványi József, Reitter János, Tódor József, Bethlen Gábor gróf, Bartók Lajos, Melcer Géza, Szalay Károly, Szapáry László gróf, Kovács Albert, Szalay Imre, Meszlényi Lajos.

A mai ülésen Ugron Gábor, csüörtökön Szapáry Gyula gróf beszélnek. Fel fog szólni Tisza Kálmán is.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, február 20.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Perczel Beni, Molnár Antal, Papp Elek.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Hieronymi, Szilágyi, Csáky, Fejérváry, és Josipovich miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

A Rohonczy-Bartha ügy.

Rohonczy Gedeon a napirend előtt fölszóla-
lalt és rektifikálta tegnapi éles közbeszólá-
sát. Ugy vette ki, hogy valaki azt szólotta
közbe: Nem mernek a honvédsírokhoz menni!
Ezen a „nem mernek” kifejezés volt rá olyan
hatással, hogy a szemtelen szót használta. Azt
nem tudta, hogy kire használja, mert nem
tudta, hogy ki szólott közbe. Bartha felszó-
lalása után mindjárt látta, hogy itt tévedés
forog fenn és nem mulasztotta el a Házon
kívül Barthától bocsánatot kérni. Mivel a je-
lenet itt folyt le a Házban, sajnálatát fejezi
ki a tegnapi történetek fölött is. (Helyeslés és
éljenzés.)

Bartha Miklós konstatálja, hogy Rohon-
czy legújabb nyilatkozatával újabb bizonyosá-
got tett ismert lovagiasságának. Egyben ki-
jeleníti, hogy ő Rohonczytól teljes elégtételt
kapott, mielőtt kért volna! (Helyeslés.)

A tüntetők és a rendőrség.

Szalay Imre amiatt szólal föl, hogy a ren-
dőrök a Ház elől a közönséget elzavarják. Az
ötet nem áterálja, hogy most nem a kormány-
pártot, hanem szólókat abozugolják. A közön-
ségnek joga van a nyilvánossághoz s fölszó-
litja a Ház elnökét, hogy ebben az irányban
intézkedjék. (Helyeslés balfelől.)

Hieronymi Károly utal arra, hogy a teg-
nap folyamán maga is látta és többen is fi-
gyelmeztették a képviselők közül, hogy a
Sándor-utcában a tolongók és tüntetők meg-
akadályozták a közlekedést. Ezt nem lehet
megengedni. Jogában van mindenkinek nyi-
latkozni, jogában van az utcának, de az ut-
czán a nyilatkozással a forgalmat akadályozni
az nem engedhető meg. Ezt ellenőrizte a
rendőrség. (Helyeslés.)

Onody Géza nem bánja, ha a rendőrök
elővigyázattal vannak, de az ellen tiltakozik,
hogy a képviselőket is feltartóztassák. Fel-
tartóztatták szót is, feltartóztattak másokat
is. Ez ellen intézkedést kér. (Helyeslés.)

Horánszky Nándor kéri a házat, hogy tér-
jen napirendre a kérdés fölött, amely nagyon
kicsinyes. (Helyeslés.)

Elnök biztosítja a házat, hogy a házsa-
bály előírta kötelességét teljesíteni fogja. (He-
lyeslés.)

A polgári házasság.

Wesster Imre, a kisebbségi vélemény
előadója, az ellen tesz kifogást, hogy Szilágyi
a bizottságban nem adta meg mindazt a fel-
világosítást, amit tőle elvárhatott volna, nem
különösen az uralkodó ház tagjainak házassági
kérdésére vonatkozólag. Ugy fogta föl, hogy
ez nem helyes eljárás a bizottsággal szemben,
mert a bizottságnak az egész javaslatról kel-
lett volna jelentést tennie, azt pedig nem
tehette, miután Szilágyi a javaslatnak erre a
részére a tüzetesebb felvilágosítást csak a ház
teljes ülésére helyezte kilátásba. Ezért látta
szükségessé a kisebbségi vélemény betérjesz-
tését, nehogy ebből praecedens támadhasson.
(Helyeslés balfelől.)

Ezután áttér magára a javaslatra. Kije-
leníti, hogy a legforróbban óhajtja annak meg-
valósulását, első sorban azonban azt, hogy itt
a házban az mentül nagyobb többséggel men-
jen keresztül. A haladás iránti rokonszenvvel
és lelkesedéssel üdvözlöi a javaslatot, mely ha-
ladásunknak kétségtelen jele, s mert ha ez
meg nem valósulhatna, a liberális irányzat
helyébe oda lépne az ultramontanizmus s a
vele mindig szövetséges reakció. Hála az uralko-
dónak, ki szakított a tradíciókkal és meg-
adta az előleges szankciót ehhez a javaslat-
hoz, amely lehetővé teszi, hogy jövődében
állam és egyház egymástól elváltan és mégis

— Hát édes kis pedagógám, most aztán
mit kezdesz te a leányoddal az elméleti ne-
veléstudományod mellett?

— Tanítom engedelmeskedni.

— Hogy?

— Hogy? Hát az igen egyszerű. Paranc-
solok neki és ő szót fogad.

— Először is tagadom, hogy Judit meg-
értené a parancsolást, másodszor tagadom,
hogy ha megértené is engedelmeskednék.
Eva leánya.

— Hallgass csak, — talán csuklik.

— Az nem baj. Majd elhagyja.

— De bizony baj, mert meghül szegény-
ke. No most már sir is!

Tovább nem beszélt velem. Felugrott, a
babát ölbe kapta, dédelgette, felöltöztette és
kétségbe volt esve, míg el nem hallgatott.

Nevetve néztem rá.

Kaczagj csak, te csunya, azért Juditból
mégis engedelmes, szófogadó leány lesz. Ugy-e
kis lányom, ugy-e aranyom?

Es a babát ölben tartva enyelgett a
csöpp jószággal. Persze a kisasszony hallga-
tott. Oh Judit engedelmes, szófogadó leány
lesz. Milyen feleség fog válni belőle!

Csak az a kár, hogy még alig mult két
hetes.

DE NOIR.

kölcsönösségekben működhessenek, (Eljenzés és helyeslés.) lehetővé tette, hogy házassági jogunk megbotránkoztató visszasságai végre valahára rendezhetők és megszüntethetők. (Helyeslés.)

Vannak, a kik a dogmák sértését látják a házassági jog rendezésében. No hát ezeknek megfelelt a boroszlói püspök, aki félreérthetetlen módon dokumentálta, hogy hívei polgári házasságot is köthetnek, a dogmák megsértése nélkül. (Helyeslés és tetszés jobbfelől.) Kiknek nem kell a polgári házasság? Három kategóriába tartoznak az ellenzők. Az egyik azoknak a csoportja, akik féltik mandatumukat. (Helyeslés és derűtség.) Mások helyeslik az elvet, de opportunizmusból most nem akarják. A harmadik csoport a fakultatív, vagy a szükség polgári házasságot helyesli és ezért ellenzi a kötelezőt. Mind a három csoporthoz van egy-két szava. (Halljuk! Halljuk!) Az első csoport bátorágát nem tartja nagyra; szóló úgy fogja fel a dolgot, hogy ha közte és választói között a bizalom megrendülne, tudná, hogy mi a kötelessége: letenné mandatumát. (Zajos helyeslés és eljenzés.) A kik opportunizmusból ellenzik a javaslatot, azoknak azt mondja, hogy a javaslat keresztülvitelének és végrehajtásának nehézségeit mindnyájan tudjuk, de sokkal drágább az elv, semhogy azt opportunizmusnak szabad volna feláldozni. (Helyeslés.) Elvégre Oláhország csak nincs nagyobb intelligenciával és jobb közigazgatással ellátva és mégis tartja magát ott a polgári házasság! De semmiesetre sem tartja ezt a liberális javaslatot elejtendőnek, mert akkor a liberalizmust háttérbe szorítaná az ultramontanizmus s a vele karöltve járó reakció. (Helyeslés.)

Justh Gyula: Ugy van! (Zajos hosszas eljenzés és tapsolás jobbfelől.)

Veszter Imre: Tehát, látjuk, hogy az opportunizmus sem jár az igaz uton. (Megismétlődő zajos, hosszas helyeslés és taps.) Attér azoknak álláspontjára, akik a fakultatív, vagy szükség polgári házasságot fogadják el. (Halljuk! Halljuk!) Ezeknek az álláspontja nem kevésbé jogosulatlan. (Helyeslés.) Jogosulatlan épen azért, mert magára a katolikus egyházra sokkal sérelmesebb, mint a kötelező polgári házasság. (Zaj balfelől.)

Elnök: Csendet kérek!

Károlyi Gábor gr.: Just is halljuk Vesztert!

Ugron Gábor: Egy kis hideg vizet kell behozni! (Derűtség.)

Károlyi Gábor gr.: Ugron Gábornak! (Derűtség.)

Elnök: Csendet kérek!

Veszter Imre abbéli meggyőződésének ad kifejezést, hogy épen az általa felhozott okokból még a fakultatív és a szükség polgári házasság barátai is inkább megszavazhatják a kötelező polgári házasságot, mint saját ideáljaikat. (Elénk helyeslés jobbfelől. Zaj balfelől.)

Károlyi Gábor gr. (a nemzeti párthoz): Majd mi is így hallgatjuk Apponyit!

Bolgár Ferencz: Mi meg Eötvöst!

Károlyi Gábor gróf: Azt úgy is tudom!

Veszter Imre: Örömmel szavazom meg a javaslatot, mert első sorban vagyok magyar ember és liberális, csak másodsorban párt ember és felekezeti ember. (Zajos, hosszas eljenzés és taps. Jobbfelől számosan sietnek Veszterhez és gratulálnak neki.)

Ótperc szünet volt, mely után felszólalt

Wlassits Gyula: Ugy Veszter, mint Polonyi tesszólására megteszi megjegyzéseit, előbb azonban más szempontokat ajánl a ház figyelmébe. (Helyeslés.) A nemzeti összeoldásnak ez a javaslat egyik hatalmas tényezője és tudvalevő, hogy a javaslat sorsa befolyással lesz jövőendő politikánk és viszonyaink fejlődésére és irányára. (Helyeslés jobbfelől.) A divatos jelszavak átka üldöz bennünket most is, mint tapasztaltuk ezt máskor s felszólalásának ozélja kimutatni, hogy ezek a jelszavak mennyire megtévelyítették a közvéleményt, vagy legalább igyekeztek megtévelyíteni. (Halljuk.) Ilyen jelszó, hogy a polgári házasságot a forradalom szülöttjének mutatták be. Így nyilatkozott Schlauch és így nyilatkozott a katolikus nagygyűlés. Ott van Hollandia, ahol a polgári házasságot épen a katolikusok és a disszidensek érdekében hozták be; a francia forradalom előkészítői minden egyébbel foglalkoztak, csak épen a polgári házassággal

nem, jelétül annak, hogy az az intézmény nem a forradalom szülöttje. (Zajos helyeslés.)

Súlyosabb vád a polgári házasságra, hogy vallástalanságot terjeszt. Ez a legképtelenebb vádak egyike. Hiszen ez az intézmény teljesen respektálja a vallásos meggyőződést, csak hogy egyben megköveteli az állam respektálását, megköveteli a paptól, hogy csak két oltárnál áldozzék: a haza és isten oltáránál. (Viharos eljenzés és taps.)

Egy másik jelszó: megkönnyíti a válást a polgári házasság. Ez is a legképtelenebb vádak egyike. Hisz könnyebb-e a világon valahol a válás mint nálunk? (Zajos, hosszas helyeslés.) Epen az érdeme a javaslatnak, hogy az engesztelhetlen gyűlöletet törölte a válási okokból s az elválástáshoz okvetlenül megköveteli egyik házasság felvételét. (Helyeslés.) Azt is mondják, hogy ez a javaslat nem méltányos az egyház iránt. Csalódnak, mert semmit sem vesz el az állam az egyháztól. (Helyeslés.) S így Polonyi hiába akarta magát megerősíteni a javaslat pártolásával, mert ez egyáltalán nem áldozat. (Derűtség.)

Jelszó továbbá az időelőttiesség vádja. (Halljuk! Halljuk!) Hát lehet-e liberális országban így beszélni? Hát időelőtti megszüntetni azt a 9 féle házassági jogot, amely nálunk uralkodik s amelyről Apponyi azt mondta, hogy szégyenletes állapot, amit joggal vághat minden nemzet arcunkba? (Zajos tetszés.) Nem idő előtti ez a javaslat, sőt elég korán soha sem hozhattuk volna be. (Helyeslés és tetszés.)

Akik a fakultatív és a szükség-polgári házasság mellett foglalnak állást, azokhoz nem szól ő, mert szözlött előtte Deák Ferencz, aki elítélte a fakultatív átmeneti állapotot, amelyre nekünk semmi szükségünk. (Elénk helyeslés.)

Polonyi tegnap a polgári házasság nagy híveül adta ki magát. Erre sokan megjegyezték, hogy lehet régi nagy híve, de hogy most nem nagy híve, abban ugyan aligha kételkedik valaki Polonyi tegnapi beszéde után. (Zajos derűtség jobbfelől.)

Egyebekben pedig végül kijelenti, hogy a javaslatnak lelkes híve és azt örömmel szavazza meg. (Zajos, hosszas eljenzés.)

Apponyi Albert gróf szükségesnek tartja a saját álláspontját precizírozni. (Halljuk!)

A házassági jog egysége, az állami biráskodás szervezése és a polgári házasság közül csak a két első fogadja el, a harmadikat azonban nem teheti magáévá, legalább ez idő szerint nem. (Helyeslés balfelől. Nagy zaj jobbfelől.)

Károlyi Gábor gr.: Legalább kibujt a szeg a zsákból! (Derűtség.)

Apponyi Albert gr.: Így meghatározván álláspontját, nyilatkozik ezen javaslattal összefüggő két másik reformra nézve is. Az anyakönyvvezetést ő is pártolja, de a kormány intencziói szerint azt kivihetetlennek tartja. Ugyanezt az álláspontot foglalja el az 1868. 12. t. cz. megváltoztatására nézve. (Helyeslés balfelől, zaj jobbfelől.) Ezeknek konstataciója után, mielőtt bírálna objektíve a javaslatot, tiltakozik az ellen, mintha a szabadelvűség mértékét csak a kötelező polgári házasság üti meg, ellenben minden egyéb csak reakció és ultramontanizmus. (Felkiáltások jobbfelől: Az is! Ugy is van! Ellenmondás balfelől.) Ez téves felfogás és nem helyes bírálata a tényeknek. (Helyeslés balfelől.) Nézzünk széjjel s a tényekből vonjuk le a következményt, az ítéletet. A francia és a porosz a kötelező, Anglia, Amerika és az angol nyelv egész uralma alatt álló helyeken a fakultatív polgári házasságot fogadták el.

*

Budapest, február 20. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Apponyi beszéde további folyamán kifejtette, hogy Anglia és Amerika van olyan liberális mint mi. A liberalizmus nincs kötve a házasság kötelező formájához, a kötelező formát a kivitelben lehetlenné teszi azon körülmény, hogy nincs megbízható közeg ki megkösse a házasságot. Két év előtt maga Csáky is lehetlenné mondta a kötelező polgári házasság behozatalát.

Csáky: A röktöni behozatalát. (Zajos helyeslés jobbról.)

Apponyi: Két év óta nem javult a közigazgatás annyira, hogy most be lehessen hozni a kötelező polgári házasságot aggály nélkül. A kormány nem nyilatkozik, hogy véglegesen kire óhajtja bizni a házasság megkötését. (Ellenmondások jobbról.) Ime újabb ok a javaslat visszautasítására, mert az országot kитеheti a kivitelnél bekövetkező zavar bizonytalanságának. De nem helyeselheti a reformokat más szempontból sem, mert az 1868-ik t. cz. változtatása megrövidíti a protestánsokat. Előbb tessék anyagilag ezeket kedvezőbb helyzetbe juttatni s csak aztán változtatni a törvényen. (Kaczagás jobb felől, nagy zaj.)

Elnök: Csendet kérek!

Apponyi: Tudtam, hogy türelmetlenséggel találkozom, de ez engem nem hoz zavarba, majd el jön az idő, mely engem igazol. (Derűtség jobb felől) Ezen derűtség eszembe juttatja a tüntetést mely ellenem irányul többfelé; az utczai tüntetés az alkotmányos élet kinövése, de nem sokat adok rá, s az ország több részében ismétlődött demonstrációra is csak azt mondom, a mit a kötelező polgári házasságra: az idő engem fog igazolni. (Helyeslés és taps a nemzetiek között s a főrendiek karzatán néhányan szintén tapsolnak.)

Elnök: Figyelmeztetem a karzatot, legyen csöndesen, különben kiűrttetem. (Zajos helyeslés.)

Apponyi: Ismétli, hogy a javaslatot nem fogadja el mert csorbát üt a liberalizmuson, mert kompromittálja a liberalizmust. (Helyeslés a nemzetiektől, derűség jobbról) ellenben pártolja a fakultatív formát, mert átmenetet képez és megvárakozás nélkül jár. Ennek értelmében kívánja utasítani a kormányt benyújtott határozati javaslatával. (Hosszas eljenzés balról)

Ülés egynegyed 4-kor véget ért.

Apponyi és a román passzivitás.

— Egy hazafiatlan argumentum. —

A jezsuita-párt nem válogat az eszközökben, csak hogy a liberális egyházpolitikai reformoknak ártasson valamikép. Ez már közismert tény, a mi kivált ez idő szerint lépten-nyomon megújul az ország minden részén.

Legújabbban azt az üres hiresztelést terjesztik, hogy az erdélyi románokat passzív engedetlenségre akarják rábírn idegen ügynökök a polgári házasság és az állami anyakönyvvezetés, mint törvény ellen. Erre vonatkozólag érdekesen vág vissza a „Pesti Hírlap“ hétfői vezércikke, a mely többek közt ezeket mondja:

Olvassuk ellenzéki részen, hogy Erdélyben, H á t s z e g vidékén az oláhok közt, titokzertü agitáció folyik; hogy idegen ügynökök járnak az oláh pópák közt s arra törekcszenek, hogy az oláh nép a törvénynyé leendő kötelező polgári házasságra is kiterjessze a passzivitást, vagyis, hogy az állami házasságkötést és anyakönyvvezetést annak idején mellőzze. Sőt hogy minderre pénzalap is van már. Arról van tehát szó, hogy az oláh vidékeken passzív engedetlenség keletkezzék a kötelező polgári házasság, mint törvény ellen.

Abban a helyzetben vagyunk, hogy ezt a hirt alaptalannak jelenthetjük ki. Ilyen agitáció ott nincsen s arról nem is tud senki semmit.

Ha tehát ez az üres hiresztelés argumentum akar lenni a kötelező polgári házasság ellen, akkor fájdalommal kell tudomásul vennünk, hogy ily hazafiatlan argumentumtól sem riadnak vissza Appo-

ny i környezetében. Ezt, ha igaz volna, még akkor sem kellene dobra ütve propagálni, hanem illetékes helyen kérni a haza elleni merénylet elnyomását. Mekkora aberációja kell tehát ahhoz a hazafias léleknek és mily fanatizmusa a politikai szenvedélynek, hogy magyar emberek adjanak ilyképen ordre de bataille-t a hazaáruló izgatók kezébe!

Van okunk föltenni, hogy a román nép okosabb, de hazafiasabb is annál, hogy az ilyen, reá nézve föltette veszélyes szuggeszióra hajtszon; annak a sorsa azonban, aki ilyen „erőszakolt kémszemlével” leplezi gyöngeségét a csata előtt annak a sorsa már meg van pecsételve.

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 777.7 milliméter, délután 2 órakor 776.6 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 9.7, délután 2 órakor C° — 2.5. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 3. délután 2 órakor DK. 3. Felhőzet: reggel derült, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Abczug Apponyi!

Lapunk tegnapi számának táviratai közt már megemlékeztünk arról a szívélyes ovációról, melyben Apponyi Albert grófot, a nemzet ez idő szerinti vezérét és legnagyobb fiát részesítették, mikor a polgári házasság tárgyalásának első napján az országházba bekullogott.

Erről az érdekes jelenetről még az alábbiakat írják:

A kik azt hiszik, hogy a képviselőház előtt lefolyt tüntetés hasonmása a véderő vita alatt lefolyt izgató tüntetéseknél, alaposan csalódnak. Nagyot fordult azóta az idők kereke. Azok, a kik akkor kegyeiben álltak a tömegnek s az egyetemi ifjuságnak, ma már kegyvesztetteké váltak. Az éljenek nem a nemzeti párt nagyhangú szónokainak, hanem a szabadelvűség igaz barátainak a kormányának és a kormánypártnak szóltak. Valamikor nagyon dicsőítették az utca népet s hízleltek kegyeinek s ha lehetett, titokban ösztönözték is a kormány ellen, a maguk mellett való tüntetésre, ime ma az utca nem hajlandó elismerni őket többé vezérökül. Egyszóval: a puska visszafelé sült el...

Apponyi Albert gr. néhány percczel később érkezett a miniszterelnök után. Gyalog jött, mint rendesen. A mint feltűnt magas alakja a Sándor-utca és múzeum-körút sarkán, a közönség nyugtalanodni kezdett. Egyszerre csak elkiáltja magát valaki a gróf közvetlen közelében:

Abczug Apponyi!

Száz s száz torok ismételte ezt a kiáltást. Apponyi meglepetve állt meg, kezét keblére tette s azt kérdezte a legmerészebb tüntetőtől, a ki közvetlen közelében volt:

— Nekem szól ez?

S a fiatal ember egész bátran azt felelte:

— Igen is önnek, „fekete gróf!”

Voltak akik megkísérlették az ellentüntetést s éljenezni kezdtek De a többség zajosan leabcsugolta valamennyit. A „nemzet vezérét” nagyon meglepte a kegyvesztettség a nyilvánosság előtt s mosolylyal igyekezett palástolni izgatottságát, de ez csak félig sikerült neki. Adta a nyugodtat. Előbb bement a kapu alatt levő postahivatalba s átvette leveleit s csak azután haladt fel a lépcsőkhöz Horán székével beszélgetve.

Hasonló fogadtatásban részesült Szapáry Gyula gróf és Ugron Gábor is. Ez utóbbi a háznapyi hivatal ablakából nézte a zajongó tömeget. Nehányan felkiáltottak és integettek neki az utcáról, hogy legyen szerencsénk, de Ugron nem jött le. Elég volt neki a h o c h-okból és a b e z u g-okból.

Hja! Tempora mutantur...

A közönség csak tizenegy óra után kezdett oszolni, de két óra felé már ismét együtt volt s a távozó képviselők érdemük szerint újabb Éljenekben és abczug-okban részesültek.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Február 21. —

Változás nem várható. — Hosszabb ideig állandó.

Egy község a jegyzője ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, február 20.

Tegnap reggel Aradmegye székháza előtt nagy embertömeg verődött össze s vont a magára a közfigyelmet. Mintegy 500 kurticsi kaputos, szűrös emberből állott a tömeg, a mely ellepte a megyeház egész hosszúságában a teret.

A vezetők körül nagyobb csoportok váltak ki, amelyekben izgatottan tárgyalták a kurticsi állapotokat.

Kévéssel 9 óra után Fábrián László főispán ment fel a hivatalba. Mikor őt a monstredeputáció jönni látta, sorfalat képezett s kalaplevéve, dörgő éljen és „se treasca” kiáltásokkal üdvözölte. Az éljenzés csak akkor szűnt meg, mikor a főispán már felfelé haladt a megyeház lépcsőin.

Fábrián László főispán nyomban leüzente a kurticsi deputációnak, hogy vonuljon be a megye üléstermébe, ahol meghallgatja a kívánságukat.

A nagy ülésterem zsufolásig megtelt. Embertömeg hátán állott s akik nem fértek be, azok a folyosón és a lépcsőházban tolongtak.

Mikor a főispán a teremben megjelent, dörgő éljenzéssel és „se treasca”-val fogadták. A lelkesedés csillapulta után Bog sán Szever ügyvédjelölt, a monstre küldöttség vezetője beszélt.

Elmondta, hogy ez az első eset, hogy Kurtios község Botta Döme jegyző ellen panaszra jön, mert eddig türték a jegyző hatalmaskodásait, de már tovább nem tűrhetik. Arra kérte a főispánt, hogy Botta ellen sürgős és szigorú vizsgálatot rendeljen el, mert Kurtioson nem a nemzetiségi izgatások miatt, hanem a jegyző modora miatt van forrongás és elégtelenség.

Ezután egy panaszkérvényt nyújtott át, a melyben három vádpont van felhozva Botta Döme jegyző ellen.

Az első két pontban kisebb pénzösszeg eltűnéséről van szó. A pénz eltűnése miatt nem vádolják egyenesen Botta Dömét, csak azt jegyzik meg, hogy nem tudják, hogy hol van s mire fordított ez a 176 frt.

A harmadik pontban Botta erkölcsi viselkedése és basáskodása miatt panaszkodnak. Vádolják egy igen kényes kalanddal s felhozzák ellene a Zemplényi kávéházban történt botrányt, a melyért a kurticsi kaszinó egyhangulag kigolyózta s végül elmondják, hogy hivatali felelősségéről nyilvános helyen tiszteltlenül nyilatkozott.

Fábrián László főispán a küldöttségnek válaszolva, s a panaszoskérvényt átvéve kijelentette, hogy sajnálatos dolog, ha egy községben belviszályok vannak. Biztosította a deputációt, hogy az ügyet szigorú pártatlansággal fogja megvizsgáltatni s nekik — ha igazuk van — elégtételt szolgáltat. Ova intette a népet attól, hogy erőszakoskodjék, mert azzal nem használ az ügynek, magának pedig árt.

A főispán szavai az izgatott kedélyeket lecsillapították s fokozták a személye iránt nyilvánuló lelkesedést.

Bog sán Szever tolmácsolta ezután román nyelven a főispán válaszát, mire a fogadás a főispán lelkesült éltetésével véget ért.

Ezután a kurticsiak Kell Lipót dr. és Szucs János dr. aradi ügyvédekért kérték fel érdekeik képviselésére, a kik el is vállalták az ügyet.

A panaszosoknak, a kik Szathmáry Gyula alispánnal is tisztelni akartak, a bizalma Dálnoky Nagy Lajos megyei főjegyző személyében összpontosul, s kérvé-

nyükben a vizsgálat vezetésével az ő megbízatását kérték.

Kurtioson ez idő szerint béke van. Bár egyenemely elkeseredett vagy fellovált ember tegnap is hangoztatta, hogy a jegyzőt ki kell dobni, nem hisszük, hogy a vezetők józanágukat vesztve tettelegességre engednék a népet ragadtatni. Ennek nem is volna értelme, mert vármegyénknek a közigazgatása mindenha elintézett minden kérelmet s orvosolt minden létező sérelmet.

Az egyházipolitikai viták folyama alatt az országgyűlési tárgyalásokról részletes és tárgyalagos tudósításokat közöl Budapestről érkező bő táviratok alapján az

„ARADI KÖZLÖNY.”

Lapunkból a közönség már a kora reggeli órákban kimerítő tudósításokat olvashat a nagyfontosságú, óriási elvi harozról, melynél nagyobb és jelentősebb, az ország közügyeire kihatóbbat, 1867 óta a magyar törvényhozás nem vívott.

Az „Aradi Közlöny” csaknem egy teljes nappal megelőzi távirati tudósításait az összes fővárosi lapokat, a melyek késő délután érkeznek Aradra, migaz „Aradi Közlöny”-ből már kora reggel értesülhet a közönség mindama nagy érdeklődéssel s ország-szerte feszült kíváncsisággal várt vitákról és eredményekről, a melyek előző nap a parlamentben történnek.

Előfizetéseket elfogadunk bármely naptól kezdve.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokzatán olvashatók.

HIREK.

Február 21. Szerda. Róm. kath. naptár: Szeverian. — Protestáns naptár: Szeverian. — Görög-kelvi naptár (február 9.): Nicz. vt. — A nap két óra 40 perczkor, nyugszik 5 óra 17 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bement díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola. Földszint.

Február 23. A jegyzői nyugdíjintézet közgyűlése, délelőtt 1/2, 11 órakor a megyeházán.

Február 24. Somogyiné növendékeinek táncpróbája (Krispin-terem).

Február 25. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Február 25. A lövész-egylet közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Február 27. A borosjenői takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése.

Február 28. Aradmegye rendkívüli közgyűlése, délelőtt 9 órakor.

Február 28. Vendéglősök és kávéosok közgyűlése, délután 3 órakor (Három király vendéglő).

Március 3. A „Szárnyaskerek” dalkör táncvizsgálma.

Március 4. Az aradi légszuszítási társulat közgyűlése, délután 4 órakor.

Március 4. Az aradi első takarékpénztár közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Március 4. Szociálisták bálja a „Magyar Korona” helyiségében.

Március 5. és 6. A „Vöröskereszt” egylet működő előadása a színházban.

— Személyi hír. Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán a tegnap esti vonattal Szemlakeről hazaérkezett.

— A liberális Arad. Mint tudjuk, az egyházipolitikai reformok tekintetében Budapesten folyó évi márczius hó 4-én vallás- és pártkülönbség nélkül országos nagygyűlést fognak tartani, a melyen a vidéki városok és törvényhatóságok is képviselve lesznek. A rad liberális gondolkodású polgársága szintén részt vesz a nagygyűlésen. A részletek megbeszélése végett ma, szerdán, délután 5 órakor, a városháza emeleti kiatermében értekezlet tartatik, melyre a meghívókat tegnap bocsátották szét. E hírünkkel kapcsolatban közléstesszük az országos mozgalom végrehajtóbizottságának alábbi kérelmét:

Felkértenek azon hatóságok, városok vagy testületek, a melyek nagyobb számú küldött-

ség által ohajják magukat képviseltetni, hogy legkésőbbén f. hó 25-ig bezárólag egy-egy személyes megbizottjuk által lépjenek a végrehajtó bizottsággal érintkezésbe. Ezen megbizottnak a végrehajtó bizottság teljes készségei szolgál a gyűlésre vonatkozó minden felvilágosítással és közreműködik arra, hogy a küldöttségek elhelyezése és ellátása mennél előszerűbben és jutányosabban legyen eszközölhető.

— **Boros Beni** orsz. képviselő, az aradosanádi vasutak vezérigazgatójának indítványára győzött a hosszas vitában a budapesti új Dunahidak pályaterveit bírálók gyűlésén, mely a magyar tudományos akadémia Kisfaludy-termében folyt le. **Lukács Béla** kereskedelmi miniszter bejelentését, hogy tizen négy százezer forintot küldött ki a tervek számításainak ellenőrzésére, a gyűlés helyesléssel elfogadta. Erre a pályatervek mikénti megbirálása adott vitára alkalmat, végre is **Boros Beni** indítványát fogadták el. Az indítvány a következő: küldessék ki kilencz tagu albizottság, mely behatóan tanulmányozza a terveket és tegyen véleményes jelentést a nagy bizottságnak, mely aztán minden tervet külön felülbírál. A kilencz tagu albizottság **Ludigh Gyula** min. tanácsos elnöklete alatt megalkult. Az új hidakra összesen hetven hat pályázat érkezett be.

— **A Maros zajlik.** Még pár nap előtt vindáma tánczolt Arad alatt a fényes napsugár sebes Marosunk szöke hajjain, el-el kapdosva a part széléhez fagyott havas jég egy-egy szilánkját: s tegnap újra betárcázta a rohanó folyó tükrét az egymásra toluló, egymást üze, hajtó számtalan jégtábla. Halk morajjal, egyik a másikat alányomva usznak a hóval fedett, sokszegletű jégtáblák s mint egy kaleidoszkop folyton más-más alakot vesznek fel. A partokon a kíváncsiak gyönyörködve nézik a folyó téli képét s fel-felhangzik itt-ott: szép a zajlás!

— **Uj vasut Arad környékén.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter gróf **Zselénzky Róbert** országgyűlési képviselőnek, a m. kir. államvasutak **Arad**, esetleg **Uj-Arad** állomásától **Zádorlak** község, **Fönlak** és **Német-Szt.-Péter** nagy községek, **Székesut** község, **Nagyfalu**, **Perjámos**, **Lovrin** **Grabác**, **Zsombolya**, **Német-Czernya**, **Magyar-Czernya** és **Csösztelek** nagyközségek határainak érintésével a nagyikinda-nagybecskerekre vasut Nagy-Becskerek, esetleg **Melenoze** állomásáig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyu vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **A pécskai jegyzőválasztáshoz.** Mint **pécskai** levelezőnk írja, **Hieronym** **Károly** belügyminiszter szombaton táviratilag sürgősen magához kérte a pécskai jegyzőválasztásra vonatkozó összes aktákat.

— **A Bibics-féle alapítvány kiadása** felett pénteken délután tárgyal egy bizottság **Szathmáry Gyula** alispán elnöklete alatt. Az alapítványra eddig hárman pályáztak. A bizottság propositiója után a közgyűlés fog a kérvények felett határozni.

— **Takaréktári közgyűlés.** Az aradi polgári takarékpénztár — mint értesülünk — idei rendes közgyűlését márczius hó 11-én tartja meg.

— **Uj igazgató.** Az aradi „Széchenyi gőzmalom” részvénytársaság külön körlevélben tudatja, hogy a f. évi február hó 4-iken tartott rendes évi közgyűlésén a megboldogult **Andrény** **Károly** helyébe **Eles Armin** választott meg igazgató-választmányi taggá, kinek aláírása a kereskedelmi törvényszék cégajlstromába bejegyeztetett.

— **Második gyógytár Pécskán.** Nagy a pécskaiak öröme. Azon a helyen, a melyen ohajtották, immár felépült az új patika, a második, a melynek **Rokszin** a tulajdonosa. A

gyógytár osinosa be van rendezve s akkor adatik át rendeltetésének, ha a megyei főorvos megvizsgálja.

— **Ügyvédi kamara és egyházpolitika.** Temesvárról írják lapunknak: Az országos szabadelvű kongresszus ügyében városunk független érzelmi polgársága körében párt és valláskülönbség nélkül erős mozgalom van. Városrészenként végrehajtó bizottságok fogtak alakulni, hogy a temesvári polgárság részvételével a kongresszuson minél imponansabbá tegyék. Általános megbeszélés tárgyát képezi városunkban az, hogy amíg az ország összes ügyvédi kamarái a szabadelvű mozgalom élén haladnak, addig a temesvári ügyvédi kamara választmánya kis híjja, hogy le nem szavazta a polgári házasságot. Ugyanis **Korniss Géza** titkár, a legközelebbi közgyűlés elé terjesztendő évi jelentésében, illetőleg az igazságügyminiszterhez felterjesztendő évi feliratba bevette a szabadelvű reformokat, különösen hangsúlyozva a kötelező polgári házasságot, az egységes házassági jogot. Noha ugyanezt a kamarának nemzeti párti korábbi titkája is évenként felvette jelentésébe, most utóbbi hevesen ellenezte a passzust, sőt **Szülő Ernő** kamarai elnök is ellene volt. Minthogy néhány nemzetiségi román ügyvéd vidékről bejött, csak a legnagyobb erőfeszítés után sikerült a reakciónárius irányt — egy szavazattal — megakadályozni. A közgyűlésre ennél fogva a szabadelvű ügyvédek tömör sorokban fognak a szabadelvű reformokért sikra szállani.

— **Tanító kerestetik.** Az aradi ág. hitv. ev. osztatlan iskolához helyettes tanító kerestetik. Agostai hitv. ev.-ok részének elsőbbségben. Fizetése havonként 30 frt, egy szobából álló lakás és fűtőanyag. Tannyelv a magyar. Jelentkezhetni az ág. hitv. ev. lelkész hivatalban.

— **Képviselők a román zsinaton.** A Nagy-Szebenben megtartandó román zsinatokra az aradi kerületi esperességből világi képviselőknek kiküldettek: **Paguba Vazul** kir. törvényszéki bíró, **Onocu Miklós** ügyvéd, **Barb Efrem**, **Csörögár Romulus**, **Ponta Györgye** Giczu.

— **Az öngyilkosság titka.** Kiderült már a titka, hogy miért vetett végett életének **Radocsányi Péter** aradi szíjjártó legény. A szívjátszott bele a szerencsétlen ifju életébe, a szív, ez a minden bajnak okozója. Szerelmes volt **Radocsányi** és miután nem bírta megszerezni azt az összeget, mely elégséges lett volna arra nézve, hogy összekellessen szíve választottjával — megvált az élettől. — Roppant nagy lehetett **Radocsányi** szívének szerelme, hogy az egybekelés összegére szükséges időkeserve elől a halálba menekült.

— **A templom alap kezelője O. Pécskán** — írja levelezőnk — a gör. kel. román templom alap kezelésére a napokban **Ponta Györgye** Giczu bíró elnöklete alatt megválasztott **Drágos** **Nikolaj** **Onescu**, **Jan** **Ku Mara** és **Ponta Györgye**. A választás 3 évi időtartamra szól.

— **Mi vitte hát a sírba?** Váratlanul érte a halál tegnap **Laczkó Róza** aradi családleányt a Hunyadi-utca 1. számú házban, hol már régebben szolgált. Lezuhan az emeletről, s a következő perczben már halva volt. A rendőr-orvosok közül **Ötös Dániel** dr. jelent meg a helyszínen, ki megvizsgálván a halottat konstatálta, hogy a halált nem föltétlenül az esés okozta, annyival is inkább, mivel **Laczkó Róza** nagyobb fokú epilepsziában szenvedett. Az ügyet áttették a törvényszékhez, mely valószínűleg megejteti a boncolást a halál valódi okának megállapítása végett. Amikor a hullát közelről vizsgálta az orvos — elképedve tapasztalta, hogy a leány szájában egy négy krajczáros pénzdarab van. Hogyan került az oda? nem tudni, de az bizonyos, hogy **Charon**, a lelkék érdemeit szerzett csolnakosa nem fog haragudni, mert megtalálta a maga obulusát egy suszter-tallér alakjában.

— **Gyenge utóállítás.** Nagyon gyengén ütött ki az idei utóállítás. A megye részéről két, a város részéről egy hadköteles állt elő;

azomban egy sem vált be. A honvédséghez ezidén 12 aradi illetőségű ujoncz van behíva.

— **A háromszoros betörés.** A **Deák-Ferencz** utcában **Dusé** **Ferencz**né kárára elkövetet betöréses lopás tettesének már nyoma bann van az aradi rendőrség. Ugyanis az ellopott bélyegek több helyen jöttek forgalomba illetve egyesek feltűnően árulták a bélyegeket. Most is le van tartóztatva két gyanús egyén épen ez ok miatt. Nagyon természetes, hogy a rendőrség üdvös munkálkodása csak azon esetben hozza meg a kívánt eredményt, ha a közönség maga is figyelemmel kíséri a kétségbeesett alakokat, s ha a láthatáron felmerül egyikük, másikuk lopott portékáját kínálgatva — a rendőrséget erről azonnal értesíti.

— **Hordágyon a bíróság elé.** **Szabó János**né tanunak volt ezítálva az aradi járásbíróshoz valami apró polgári perben 10 forint pénzbírság terhe alatt. Tegnap volt a kihallgatás. A bíróság nagy meglepetésére hordárok cipeltek fel egy hordágyat a járásbíróshoz tárgyaló termébe. Az ágyon súlyos betegen a tanu feküdt. Nagy nehezen megértették vele, hogy ha igazolással él bírságolása nélkül is elmaradhatott volna a kihallgatásról. A szegény asszonyt, ki tudatlanságában betegen hurczoltatta fel magát a második emeletre, ha már ott volt, kihallgatták.

— **Hamis pénzgyártók.** **Schlesinger** és **Schaints** két temesvári szédelő, **Antón** pordányi kocsmárosát rávették, hogy fogadjon el tőlük 3500 darab hamis koronát 1000 frt készpénzért. A részeg állapotban levő kocsmáros beleegyezett a cserébe, később azonban mikor kijózanodott, tettét megbánta és a csalókat feljelentette. **Schaints**ot elfogták **Verseczen**, ahol a hamis pénzverő létezését is gyanítják; **Schlesingert** pedig **Szabadkán**, ahova **Temesvárról** szökött.

— **Emberi szarka.** Nem olyan csodateremtény **Bán László**, mint a battonyai madárfejű gyermek, s mégis szarka. Szarka azzal a külömséggel, hogy nemcsak a fényeset, csillogót lopja el. Példárá **Szabó István** kinek igen szép fekete kabátját emelte el a „Vöröses körről”, hol együtt voltak alkalmazva. A magyarra küldt egyéb turpi is: hogy **Nagy József** ezüst óráját (ahát itt a fényes!) és tájtékpipáját sem a golya vitte el. Bánt átkieérték a járásbíróshoz.

— **Betörés a provinczián.** Ugyanosa megjárta, mint kovaszinczi levelezőnk írja, **Berzónán** **Mitru**, ki ugyan nem hiába takarékoskodott — másnak. A napokban lakását ismeretlen tettesek felörték, s onnan húst, sonkát és pálinkát mintegy háromszázötven frt értékben elemeltek. A nyomozás folyik.

— **A szegény tanulók éttermében** az elmúlt héten **Wadowsky Gusztávné** és **Lusztig Adolfné** urnők voltak szívesek felügyelni; ezen hét tartama alatt pedig **Heinrich Sándorné**, **Keresztes Gyuláné** és **Reicher Károlyné** urnők szívesek a felügyeletet gyakorolni.

— **Pályázatok.** Postamesteri áll. Szakálon **Nagy-Sápon** és **Szent-Lőrinczen** 8 h. a. — **Járásbírói áll.** a battonyai járásbírósnál 2 h. a. — **Írnoki áll.** a lévai járásbírósnál 4 h. a.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület folyó hó 25-én, vasárnap délután 3 órakor a városháza emeleti kistermében tartja meg az idei közgyűlését, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. A titkár évi jelentése. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Választmányi tagválasztás. 5. Indítványok.

SZINHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Február 21. (Szerda) Az ember tragédiája, drámai költemény.

Február 22. (Csütörtök) Az ember tragédiája, drámai költemény.

Február 23. (Péntek) A tévedés, opera; Réthy Laura jutalomjátéka.

* **A libapásztor.** Fél ház előtt jó előadásban ment az este a libapásztor. **Réthy Laura** a csimszerepet bravúrral énekelte. A többi szerepek is a rendes kezekben voltak, csak

Kissné helyett játszotta a fejedelemtől Szakácsné ügyesen.

* **Tiszteletbeli színesz.** Az aradi színtársulat vasárnap tartott társulati ülésén Reicher Károly színiügyi bizottsági tagot Rónaszéki Gusztáv indítványára egyhangulag kongressusi képviselővé választotta. A választással Reicher Károly tiszteletbeli színesz lett. Reichert közelebb küldöttség kéri fel a tiszt elfogadására.

* **Színházi hírek.** Ma és holnap bérletfolyamban Az ember tragédiája kerül színre. Ezen előadások bármelyikére jegyek válthatók a színházi pénztárnál.

* **R. Réthy Laura jutalomjátéka.** Pénteken, folyó hó 23-án lesz R. Réthy Laura jutalomjátéka (páratlan) bérletszűnetben „La Traviata” operában, Veress Sándor és Valentin Lajos a m. kir. opera tagjainak közreműködésével. Alfrédet Valentin, Germont Veress játssza. Ezen előadásra már ma előjegyezhetők a jegyek a színházi pénztárnál.

* **Az 1849—49-iki magyar szabadságharc története** című illusztrált munkából a szokott pontossággal most jelent meg a VI-ik füzet. Gracza György e füzetben az 1848 március 13-ki bécsi forradalom keletkezését és lefolyását mondja el. A könyv e része oly érdekesítő, mint egy regény. Kossuth híres pozsonyi beszédének forradalmi hatása, az utcai harcok, a Burg ostrom-oly élénken, mindazonáltal a történelmi hűségnek megfelelőleg vannak elmondva, hogy az olvasó szinte maga előtt látja az alkotmányért küzdő, forrongó Bécset. E füzetet is igen sok és érdekes kép díszíti. A képek becsét nagyban emeli az, hogy egykor eredetiek után készültek. Egy-egy füzet ára 30 kr. A legközelebb megjelenő 7-ik füzetrel új negyedév veszi kezdetét. Előfizetési ár egy hónapra (2 füzet) 60 kr. negyedévre (6 füzet) 1 frt 80 kr. fél évre (12 füzet) 3 frt 68 kr. egész évre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Előfizetni lehet Lampel Róbert könyvkereskedésében Budapesten, Andrassy-ut 21. sz. s.

TÁVIRATOK.

Legújabb kitüntetések.

Budapest, február 20. (Saj. tud. táv.) A király kitüntette Stesser József b. ü. miniszteri tanácsost a Lipóttrend lovagkeresztjével, Kherndl Károly beszerce-bányai p. ü. igazgatót a magyar nemes-séggel; Barócs János főmérnököt a királyi tanácsossággal és Szélig János folyam-felvigyázót az ezüst érdemkeresztrel.

Az ifjuság tüntetése.

Budapest, február 20. (Saj. tud. táv.) A tegnapi tüntetések ma ujjult erővel törtek ki. A Ház előtt rengeteg tömeg foglalt állást, várva a képviselőket, de a rendőrség közbe lépett s még 10 óra előtt, beszorította a tüntetőket a muzeumkertbe, bár évekkal előbb a kormány ellen szabadjára tüntethettek. Az ifjuság azonban a muzeumkertből is viharos kiabálással tüntetett.

Wekerle, Szilágyi, Csáky lelkes, perczekig tartó ovációban részesültek, az ifjuság kalappal, a nők kendőkkel üdvözltek őket.

Az utcán ma jobb napja volt Apponyinak is; a Szent-Imre-egylet ifjusága testületileg kivonult éljenzésre. Először megjárta, mert Apponyit csak a Herkopáter élcslap rosz képeiről ismeri, s így a szintén hosszú és vékony Smialovszky Valért éljenzte meg. Később mikor Apponyi jött a Szent-Imre-egylet ifjusága éljenzését tul kiáltotta a tömeg frenetikus abczugolása. Éljenzték még Hermann Ottó, Horváth Gyula és Gromon Dezsőt is. Szapáry és Ugron ismét kaptak bőven az abczugból.

Ülés végén megújult a tüntetés; Szilágyit, Csákyt és Wekerlét csaknem szétszedte az ifjuság, úgy éljenzte. Szilágyit a tömeg közrefogta, ki látván, hogy nem tud szabadulni tőlük, megkérdezte, hogy mit akarnak?

Eltetjük felették azok.

Csak hogy ha így szorongatnak, nehezélni, felelte Szilágyi, mire az éljenzés még viharosabban kitört.

Apponyi kapott éljenz is, de sokkal több abczugot; Ugront csak lehurrogatták. A közönség az esti lapokat csak úgy kapkodja.

Munkácsy itthon.

Budapest, február 20. (Saj. tud. táv.) Munkácsy ma megérkezett; a vasutnál nagy közönség, művészek és rokonok éljenzéssel fogadták. Keleti Károly szép beszéddel üdvözlte s Munkácsynak díszes bokrétát nyújtott át.

Új részvénytársaság.

Budapest, február 20. (Saj. tud. táv.) A Pesti Hazai Első Takarékpénztár a Niederösterreichische Escompte Gesellschaft-tal szövetkezve, 5 millió forint alap-tókével „Hazai bankrészvénytársaság”-ot alapít.

Oriási bukás.

Budapest, február 20. (Saj. tud. táv.) Kreinberger Lajos debreczeni cég megbukott. Összes passivái 236000 frt.

Pop C. István sajtópöre.

Kolozsvár, február 20. (Saj. tud. táv.) Pop C. István aradi ügyvéd tavaly megkurbácsolta a Calicul nagyszebeni élcslap szerkesztőjét és ujságokban kinyilatkoz-tatta, hogy nevezett lap szerkesztőjét gaz-embernek nyilvánítja. Nevezett lap szer-kesztője Pop ellensajtópört indított, de az esküdtsek a mai tárgyaláson Popot egy-hangulag felmentette.

Kardpárba.

Eszték, febr. 20. (Saj. tud. távirata.) Pejacsevics Tivadar megverekedett kardra Gerhauser őrnagygyal, kotillon alatt történt összeszólalkozásért. Gerhauser fején, Pejacsevics karján sebesült meg.

Orosz rablók támadása.

Emielon febr. 20. (Saj. tud. távirata.) Oroszlengyelországban egy papot a rab-lók megtámadtak, testvérét megölték s őt addig kintözték, míg összes vagyonát kiadta.

Újabb bomba merényletek

Páris, febr. 20. (Saj. tud. táv.) Egy fo-gadóba egy idegen szobáját üresen hagy-va, eltűnt. A fogadósné Calesbresiné ki-nyitatta az ajtót, mire a szobában volt bomba felrobbant s az asszonyt és a ve-le menő két lakóját összesebezte. A foga-dosné állapota reménytelen.

Páris, febr. 20. (Saj. tud. táv.) Rabaki anarkista Dresch rendőrbiztost, ki Rava-cholt elfogta, egy fogadóba akarta csal-ni, megirván neki, hogy ott életuntség-ből öngyilkosságot akar elkövetni. Mi-dön a megjelölt szoba ajtaját kinyitották, egy bomba esett le az ajtóról, de nem robbant fel.

Anarchista összeesküvés.

Barcellona, február 20. (Saj. tud. táv.) A rendőrség anarchista összeesküvést fedezett fel; hat anarchistát elfogtak.

KÖZGAZDASÁG.

= A csomagokban szállított áruk súlya tekintetében az 1893. XXXIV. t. cz. rendel-

kezéséhez képest körendelemben értesíti a ke-reskedelemügyi miniszter az érdekelteket, hogy e törvény f. é. július 1-én lép életbe s e naptól fogva a gyárosok, kereskedők és iparosok csak oly árukat tarthatnak eladásra készen, melyek e törvény intézkedéseinek megfelelnek. Oly áruknál ugyanis, melyek csomagokban (dobozokban vagy tartályokban) fordulnak elő és a vevő előtt le nem méret-nek s melyeknél azok mennyisége a csoma-gokon vagy magán az áron megjelöltetik, a kereskedőnek ügyelnie kell arra, hogy ezen megjelölés hiven és a törvényes mértékben kifejezve legyen. Ha a megjelölés suly szerint történik, a burkolat súlya abba bele nem szá-mítható. A ker-skedő nem hivatkozhatik arra, hogy az áru hibás megjelöléssel már a nagy-kereskedőtől vagy gyárostól vette, hanem fő-teles a megjelölés helyes voltáról magának meggyőződést szerezni. Erről a kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket ezennel értesíti.

Szeszűzlet.

— Február 20. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 58.50, kicsinyben 4.— hordó nélkül, per 100 liter % beáértv: 35 frt fogva-aztári mód.

Budapesti gabnatőzsdé

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, február 20. d. u. 3 óra.

Gabona	Állapot	Irány-zat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd	7.35—7.80
	tiszavidéki	„	7.40—7.80
	pestvidéki	„	7.30—7.80
	fehértó	„	7.35—7.85
	bácskai	„	7.45—7.85
Rozs	—	szilárd	5.65—5.85
Árpa	takarmány	osend.	6.—6.40
	égetni való	„	6.85—7.50
Zab	—	szilárd	6.90—7.25
Tengeri	bánsági	szilárd	—
	másnemű	„	4.50—4.60
Káposzta-repeze	—	lanyha	—
Köles	—	osend.	4.20—4.60
Buza	tavaszi	osend.	7.63—7.64
	júnus 1894	„	7.38—7.40
Tengeri	május-júnus 1894	osend.	—
	szept-október 1893	„	4.84—4.86
Zab	Budapest sz. tavaszi	osend.	—
	Budapest sz. őszi	„	6.82—6.84
Káposzta-repeze	aug.-szeptember 1893	osend.	12.35—12.45

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. február 20.

Magyar aranyjárdék 4% 117.55
Magyar koronajárdék 4% 95.—

Aradvárosi

Évadbérlet
138. szám.

színház.

Havibérlet
18. szám.

Szerdán, 1894. évi február 21-én:

Az ember tragédiája.

Dramai költemény 11 színben, 11 képen. Írta: Madách.
Zenéjét szerző: Erkel Gyula.

SZEMÉLYEK:

Az Ur szava	Rónaszékiné.
Gábor, arkangyal	Kézdő J.
Mihály, arkangyal	Károlyi B.
Rafael, arkangyal	Balassa J.
Lucifer	Szakács A.
Adám	Szilágyi B.
Eva	Czakó.
A föld szelleme	Fenyvessi.
Rabszolga	Rónaszéki.
Első demagóg	Csatár Gy.
Második demagóg	Szendrei M.
Hellen polgár	Nyilassi M.
Hellen polgár	Margó Z.
Cluvia	Tompá K.
Szent Péter, apostol	Kendy B.
Heléna, komorna	Bács K.
A konstantinápolyi pátriarkha	Szebenyi A.
Udvaronoz	Rácz Gy.
Robespierre	Leővey L.
Koresmáros	Bácsné.
Özvegy	—

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Hirdetmény.

(Uj személy díjszabás életbe lépése a szab. osztr. magy. államvasut társaság s a cs. k. szab. Nándor-császár északi vasut, valamint a m. k. államvasutak közti közvetlen forgalomban)

A szab. osztr. magy. államvasuti társaság s a cs. kir. szab. Nándor császári északi vasut, valamint a m. kir. államvasutak közötti közvetlen forgalomban 1894. évi január 1-jétől kezdve új személy díjszabás lép életbe, melyne egyes példányai a m. k. államvasutak igazgatóságánál 20 krért kaphatók.

Budapest 1893. december 19.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Délnémet vasuti kötelék. — Uj kivételes gyümölcsdíjszabás életbeléptetése.

1894. évi január hó 1-én a délnémet-osztr. magy. vasuti kötelékben új VI. rész 2. füzet lép életbe, mely friss és aszalt gyümölcs, szilva-is stb. szállítására nézve kivételes díjszabást tartalmaz.

Ezen új díjszabás által az 1891. évi október hó 10-étől érvényes hasonló díjszabás érvényen kívül helyeztetik.

A díjszabás példányai a részes vasutaknál 25 krért megszerezhetők.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Budapest, 1893. december hó 16-án.

Az igazgatóság.

184137 C. II.

Hirdetmény.

Osztrák. magyar-svájci vasuti kötelék.

Az I. számú pótlék életbeléptetése a gabonadij szabáshoz.

1894. évi január hó 1-vel a fenti kötelék forgalomban az 1893. szeptember 1-től érvényes III. rész 2. díjszabási füzetéhez (gabona díjszabás az I. pótlék lép érvénybe, mely a díjszabás határozmányok módosítását kiegészítések illetve helyesbítéseket tartalmaz.

A pótlék a részesvasutaknál 10 fillérért megszerezhető.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Budapest, 1894. január hóban.

Az igazgatóság.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1893. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8.10	1.55	10.—
Szolnok	11.14	4.02	1.37
Csaba	2.18	5.57	4.37
Kétegyháza	2.49	6.15	5.08
Lökősháza	3.07	—	5.26
Kurtics	3.23	6.39	5.43
Sofronya	3.35	—	5.55
ARAD érkezik	3.50	6.57	6.10
	délután	este	reggel

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11.25	8.20	9.45
Sofronya	11.41	—	10.02
Kurtics	11.53	8.38	10.16
Lökősháza	12.09	8.49	10.35
Kétegyháza	12.32	9.03	11.—
Csaba	1.23	9.25	11.45
Szolnok	4.20	11.46	3.00
BUDAPEST érkezik	7.25	1.50	6.30
	este	délután	reggel

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2.25	6.35	4.30	—
Glogovác	2.43	6.46	4.42	—
Győrök	3.20	7.08	5.03	—
Paulia	3.40	7.19	5.14	—
Radna-Lippa	4.00	7.37	5.32	—
Konop	—	8.00	5.56	—
Berzova	—	8.15	6.12	—
Tótvár	—	8.38	6.41	—
Soborsin	—	8.56	7.01	—
Piski	—	11.16	9.59	—
Gyulafehérvár	—	12.51	11.29	—
Tövis érkezik	—	1.20	11.56	—
	délután	éjjel		

Erdély felől.

	éjjel	este
Tövis indul	3.04	1.35
Gyulafehérvár	3.40	2.14
Piski	5.52	3.59
Soborsin	8.16	6.26
Tótvár	8.37	6.42
Berzova	9.08	7.07
Konop	9.24	7.24
Radna-Lippa	9.58	7.56
Paulia	10.12	8.08
Győrök	10.25	8.20
Glogovác	10.48	8.44
ARAD érkezik	11.00	8.55
	délután	reggel

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5.18	4.35
Sofronya	5.31	4.57
Kurtics	5.44	5.17
Lökősháza	6.00	5.41
Kétegyháza	6.18	6.20
Kigyós	6.31	6.43
Csaba	7.04	7.00
NAGYVÁRAD érkezik	9.32	—
	délután	este

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4.29	—
Csaba	7.10	7.09
Kigyós	7.24	7.24
Kétegyháza	7.40	7.47
Lökősháza	7.59	8.14
Kurtics	8.17	8.38
Sofronya	8.30	8.53
ARAD érkezik	8.45	9.10
	este	délután

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6.25	11.30	5.58
Uj-Arad	6.43	11.54	6.09
Németságh	7.05	12.19	6.27
Vinga	7.32	12.47	6.46
Orczifalva	7.48	1.04	6.58
Merczifalva	8.08	1.20	7.09
Szt.-András	8.19	1.38	7.21
TEMESVÁR érkezik	8.42	2.04	7.39
	délután	délután	este

Temesvár—Arad.]

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8.00	1.11	8.15
Szt.-András	8.20	1.39	8.45
Merczifalva	8.34	1.57	9.05
Orczifalva	8.45	2.16	9.21
Vinga	9.02	2.41	9.46
Németságh	9.17	2.58	10.07
Uj-Arad	9.34	3.31	10.39
ARAD érkezik	9.44	3.45	10.55
	délután	délután	este

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	7.50	6.30
Simánd	8.22	7.01
Kisjenő-Erdőhegy	9.10	7.40
Székudvar	9.29	7.56
Sikló	9.44	8.11
Ottlaka	9.58	8.25
Elek	10.15	8.40
KÉTEGYHÁZA érkezik	10.30	8.55
	délután	este

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5.20	3.05
Elek	5.32	3.25
Ottlaka	5.41	3.37
Sikló	5.51	3.50
Székudvar	6.02	4.06
Kisjenő-Erdőhegy	6.18	4.39
Simánd	6.42	5.10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7.05	5.40
	délután	este

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	délután	este
MEZŐHEGYES ind.	10.37	8.35
Kamarásmaj.	10.47	8.47
Nesze	10.54	8.57
Kovácskő	11.10	9.15
Bánhegyes	11.31	9.38
M.-Bodzás	11.51	10.00
Bánkut	12.02	10.14
KÉTEGYHÁZA érkezik	12.20	10.35
	délután	éjjel

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3.00	5.15
Bánkut	3.22	5.36
Megyes-Bodzás	3.40	5.49
Bánhegyes	4.02	6.06
Kovácskő	4.26	6.23
Nesze	4.39	6.34
Kamarás-major	4.48	6.42
MEZŐHEGYES érkezik	5.00	6.55
	délután	este

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5.00	9.00	4.25
Szt.-Tamás	5.24	9.22	4.54
Pécska	5.43	9.36	5.20
Battonya	6.12	10.01	5.56
Tompá	6.24	10.11	6.09
Mezőhegyes	7.01	10.40	6.55
Csanád-Palota	7.22	11.00	7.22
Nagylak	7.39	11.15	7.44
Apátfalva	8.01	11.35	8.10
Makó	8.28	11.56	8.44
Kis-Zombor	8.42	12.12	9.01
SZEGED érkezik	9.33	1.00	9.57
	délután	délután	este

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2.42	6.00	3.00
Kis-Zombor	3.32	6.46	4.08
Makó	3.55	7.05	4.50
Apátfalva	4.14	7.24	5.15
Nagylak	4.34	7.45	5.42
Csanád-Palota	4.48	8.00	6.02
Mezőhegyes	5.20	8.28	7.00
Tompá	5.44	8.50	7.27
Battonya	5.58	9.02	7.42
Pécska	6.24	9.26	8.10
Szt.-Tamás	6.40	9.39	8.24
ARAD érkezik	7.05	10.00	8.50
	este	éjjel	délután

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.
ARAD indul	6.30	5.15
Ötvenes	6.48	5.34
Zimánd-Ujfalu	6.55	5.41
Uj-Szt-Anna	7.22	6.07
Világos	7.46	6.31
Muszka-Magyarad	7.53	6.38
Pankota	8.04	6.48
Apatelek	8.37	7.21
Borosjenő	8.48	7.32
Bokszeg-Beél	9.12	7.56
Borossebes-Buttyin	9.44	8.26
Almás-Alcsill	10.13	8.55
GURAHONCZ érkezik	10.30	9.12
	délután	este

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.
GURAHONCZ indul	4.15	3.00
Almás-Alcsill	4.32	3.17
Borossebes-Buttyin	5.02	3.47
Bokszeg-Beél	5.31	4.16
Borosjenő	5.56	4.41
Apatelek	6.06	4.51
Pankota	6.45	5.29
Muszka-Magyarad	6.51	5.35
Világos	6.58	5.42
Uj-Szt-Anna	7.24	6.08
Zimánd-Ujfalu	7.44	6.30
Ötvenes	7.50	6.35
ARAD érkezik	8.03	6.52
	délután	este

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	9.00	7.40
Csermő érkezik	10.00	8.40
	délután	este

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4.50	3.30
Borosjenő érkezik	5.50	4.30
	reggel	délután

Arad szab. kir. város polgármesterétől.

267 | 894.

106 1--*

Hirdetmény.

Azok, a kik az 1894. évi tenyésztésre ingyen selyempetét kívánnak, felhívjuk, hogy a polgármesteri hivatalnál jelentkezve, neveiket s a kívánt petemennyiséget az ott kitett ivre feljegyezzék.

Kik később jelentkeznek, kevesebb petét tarthatnak igényt.

A jelentkezők kötelezik magukat a peték átvételére.

Az ingyen petéket átvevők kötelezik magukat:

1. Mástól petét el nem fogadni.
2. Minden termelt gubót beszállítani a hozzá legközelebb eső kir. beváltóintézetbe, mely a petekiosztás alkalmával megjelöltetik. A gubók tekintet nélkül arra, hogy puha vagy dupla gubók-e, különként 1 frtjával váltatnak be, csak a külsőleg is fekete gubók, mint teljesen hasznavehetetlenek fognak 10 krjával beváltatni.

3. Azok akik a termelt gubókat bárki másnak eladják, egy később meghatározandó összeg erejéig meg fognak büntettetni.

Arad, 1894. február 1.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

Kevés haszon, nagy forgalom!

Van szerencsénk a n. b. vevőinknek és a t. közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy divat-, kézmű-, rövidáru-, norinbergi fehérnemű és gyermekjáték üzletünket

a téliidényre

a legjobb és legolcsóbb árukkal felszereltük, a nagy forgalom által azon kollektív helyzetben vagyunk, hogy azokat

olcsóbban mint bárhol

eladjuk. Minden igyekeztünk az, hogy t. vevőinket a legolcsóbb árban kiszolgálhassuk, mert a tervünk

keves haszon, nagy forgalom!

T. vevőink b. pártfogását továbbra is kérjük
Tisztelettel

Kilényi C. és Társa

a kék golyóhoz,

Aradon, Andrassy-ter 20. szám

(Arena-épület.)

103 8-8

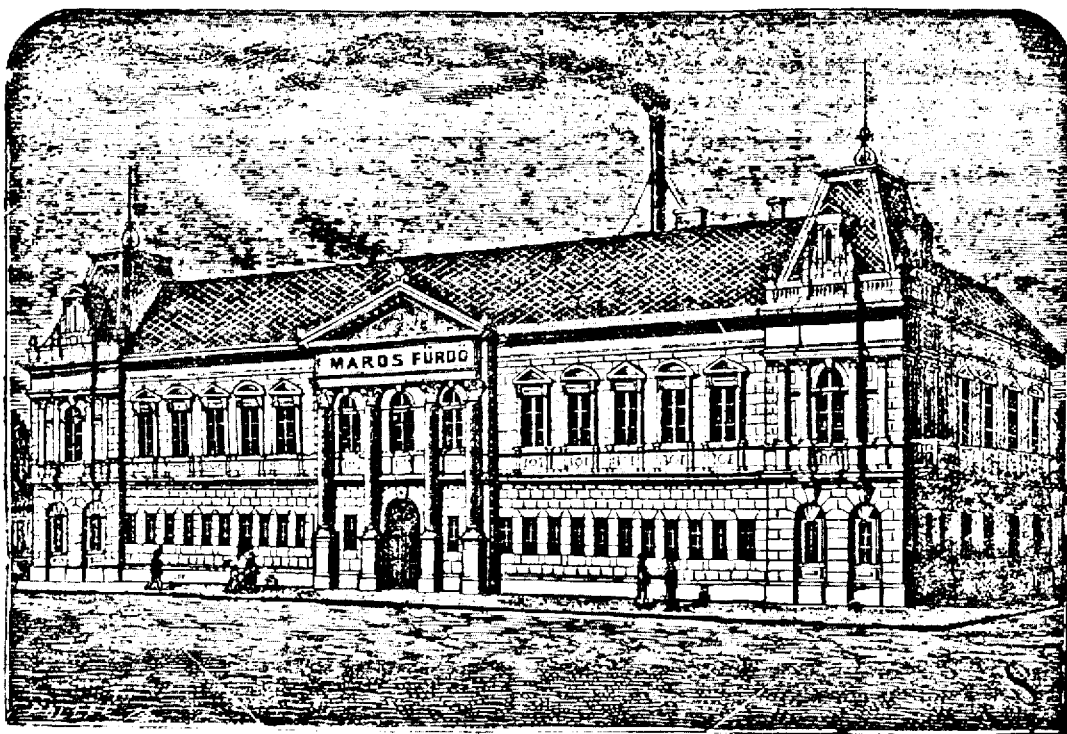
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsiবাদásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdővel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle ki-fejlődő s egészségünk kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék azáltal egészségünk biztosítottatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehezzünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatnak
Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.
Egy deák-jegy	— frt 40 kr.

Uszást-tanítás.	
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.

Uszoda.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.

Hideg és gyógy-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 50 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.

Vízgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.

Vas és mór-fürdő.	
Egy személy-jegy	1 frt — kr
10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr

Kád-fürdők.	
Ruhával	— frt 50 kr
Ruha nélkül	— frt 40 kr

Villany-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.

Külön ruha-díjak.	
1 lepedő vagy palást	7 kr.
1 törölköző	8 kr.

Pénztárnyitás nyáron reggel 6 órakor.
télén reggel 7 órakor.

A Simay-féle gőzfürdő-épületben az emeletben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcái, parkettával kikapott szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó.

A házban van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

9 7-12

Magy. kir. államvasutak. Zágrábi üzletvezetőség.

2456 | 1894. szám.

Hirdetmény.

Pécsi osztálymérnökségünknek egy használaton kívül helyezett fordító korong van készletben, mely a következő alkatrészekből áll:

1640 kgr. öntött vas alkatrész, 33 kgr. kovácsolt vas alkatrész és 760 kgr. ócska belföldi vassin és hulladékból.

E fordító korongot egészében eladni szándékozván, ennek megvételére ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

Az 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1894. február hó 28. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége zámi osztályához címezve küldendők és a következő felirattal látandók el:

„Ajánlat a 2456. sz. hirdetményhez.”

Az ajánlati ár 10%-a 1894. február hó 27-ike déli 12 óráig a zágrábi üzletvezetőség gyűjtő pénztárában óvadék gyanánt letéteményezendő.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlok között szabadon választ-hasson.

Az ajánlatban megnevezendő azon állomás is, melyen az ajánló a felsorolt anyagokat átvenni óhajtja.

Zágráb, 1894. január 31-én.

Az üzletvezetőség.

Rozsnyay Máttyás

gyógyszer-tára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé. gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok 6 természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az 5 világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek. szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felöltök számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszert — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 85 kr
A Rozsnyay-féle

Serail-arczenőcs. Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincéjéből. Ára 1 üvegnek 8 és frt.

Ménési aszúbor. Egy 35 centil. üveg 1 frt 50

Chinabor. 2% Chinatartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxgytartalommal. Egy 30 centil. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Fűt és szag nélkül, vörösfűtő és sárga színben. Egy ka 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-égo, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3—4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle ből eredt rheumás és csuszos fájdalmak ellen igen hiro és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora. mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenek gyógyszer — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhol posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszerárban minden vegyviszgalatra bizáánk elfogadtatnak és lelkismeretesen teljesíttetnek

10 7-12